

SPRAWOZDANIE
z działalności Stowarzyszenia Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego
Uniwersytetu Śląskiego „Via Linguae” za rok 2021

1. Dane rejestrowe Stowarzyszenia „Via Linguae”.

- nazwa pełna: Stowarzyszenie Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego „Via Linguae”
- nazwa skrócona: Stowarzyszenie „Via Linguae”
- KRS: 0000542722   REGON: 360805710
- NIP: 9542753226   adres: 40-007 Katowice, ul. Bankowa 14, pok. 513
- e-mail:
- Stowarzyszenie „Via Linguae” nie prowadzi działalności gospodarczej i odpłatnej działalności pożytku publicznego.
- Stowarzyszenie zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym dnia 17.02.2015 roku (data wpisu – 18.02.2015).

2. Członkowie władz wybieralnych.

Zarząd

Ewa Ficek – prezes Zarządu;
Ewelina Tyc – wiceprezes Zarządu;
Kinga Wąsińska – sekretarz Zarządu;
Barbara Mitrenga – skarbnik Zarządu;
Emilia Bańczyk – członek Zarządu;
Wioletta Wilczek – członek Zarządu;
Katarzyna Wyrwas – członek Zarządu.

Komisja Rewizyjna

Kornelia Rajca – przewodnicząca Komisji Rewizyjnej;
Anna Kroj – zastępca Komisji Rewizyjnej;
Anna Lasoń-Wołowiec – sekretarz Komisji Rewizyjnej.

- 3. Cele statutowe Stowarzyszenia „Via Linguae” (zgodnie z § 7 Statutu) są następujące:**
- a) działania na rzecz wzrostu świadomości językowej użytkowników polszczyzny;
  - b) upowszechnianie dobrych, tj. poprawnych, właściwych oraz kulturalnych, społecznych praktyk komunikacyjnych, głównie w organach administracji państwowej, instytucjach edukacyjnych i kulturalnych oraz w podmiotach gospodarczych zarówno sektora publicznego, jak i prywatnego;
  - c) propagowanie, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży na każdym etapie edukacji, przekonania, że język jest wartością;
  - d) popularyzacja wiedzy o języku polskim i działalność kulturalnojęzykowa;
  - e) promowanie i upowszechnianie najważniejszych osiągnięć Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego, zwanego dalej Instytutem;
  - f) wspieranie działań Instytutu w obszarze działań naukowo-dydaktycznych;
  - g) pomoc w zakresie zdobywania środków finansowych związanych z działalnością statutową Instytutu;
  - h) działania na rzecz ochrony praw obywatelskich, równych praw kobiet i mężczyzn oraz mniejszości, a także propagowania postaw obywatelskiej aktywności i odpowiedzialności;
  - i) działania służące pokonywaniu barier społecznych i językowych oraz wyrównywaniu szans grup słabszych lub zagrożonych społecznym wykluczeniem (m.in. osób z wadami wymowy, mniejszości, uchodźców, dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych patologią i ubóstwem lub terenów zaniedbanych gospodarczo, społecznie, kulturowo);
  - j) wspieranie i podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, naukowym, kulturalnym, artystycznym oraz inicjatyw służących ochronie dóbr kultury i tradycji;
  - k) udzielanie wsparcia inicjatywom zgodnym z celami Stowarzyszenia.

W roku sprawozdawczym – 2021 – realizowano przede wszystkim cele statutowe wymienione wyżej w punktach od a) do e) oraz k).

4. Realizacja celów – działania Stowarzyszenia „Via Linguae” w roku 2021.

Stowarzyszenie Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego „Via Linguae” jest organizacją powstałą w lutym 2015 roku, zrzeszającą 55 osób (stan na 31.12.2021). W centrum podejmowanych przez Stowarzyszenie działań znajdują się: język polski rozumiany jako wartość i składnik polskiej kultury oraz wspieranie realizacji misji Instytutu Języka Polskiego im. Ireny Bajerowej Uniwersytetu Śląskiego (obecnie: Instytutu Językoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego), który jako akademicka instytucja naukowo-dydaktyczna popiera i promuje wszelkie inicjatywy na rzecz poprawnej i sprawnej polszczyzny.

Działania członków Stowarzyszenia w okresie sprawozdawczym skupione były przede wszystkim na:

4.1. Organizowaniu (bądź współorganizowaniu) wykładów, warsztatów lub szkoleń:

4.1.1. Członkinie Stowarzyszenia „Via Linguae” włączyły się w organizację V Śląskiego Festiwalu Nauki – por. m.in. wystąpienia:

- dr Karoliny Lisczyk, która wygłosiła wykład pt. *Lingwistyka XXI wieku. O naukowym namyśle nad językiem w cyfrowym świecie;*
- dr hab. Barbary Mitrengi, prof. UŚ – skarbnik Zarządu Stowarzyszenia „Via Linguae” – która współprowadziła (z dr Ewą Uliżką) warsztaty nt. *Polonistyka inspiruje: Po nitce do kłębka – na tropie językowych zagadek;*
- dr Joanny Przyklenk (warsztaty nt. *Polonistyka inspiruje: StaroGRÓD, StarGARD, BelGRAD a tajemnice wspólnej przeszłości językowej).*

4.1.2. 25 lutego 2021 r. dr Ewelina Tyc – wiceprezes Zarządu Stowarzyszenia „Via Linguae” – wygłosiła wykład nt. *Autobiografia w medialnym wydaniu (na przykładzie „Nieautoryzowanej autobiografii” Kuby Wojewódzkiego).* Wystąpienie przygotowane na zaproszenie Koła Naukowego „Komunikator” było inspiracją do rozmowy na temat tego, gdzie leży granica między autentycznością a kreacją bohatera medialnego, spotkało się też z dużym zainteresowaniem studentów.

4.1.3. 7 grudnia 2021 r. odbyło się, zorganizowane przez dr Emilię Bańczyk – członkinię Zarządu Stowarzyszenia „Via Linguae” – szkolenie online pt. *Świeżość w edukacji. Jak aktywizować uczniów do nauki,* które dla członków Stowarzyszenia (oraz wszystkich zainteresowanych) przeprowadziły mgr Olga Szwed i dr Magdalena Wojciechowska. W czasie szkolenia można było się dowiedzieć, jak motywować uczniów do nauki poprzez wykorzystanie nowoczesnych narzędzi multimedialnych i nieszablonowych pomocy dydaktycznych.

4.2. Promocji języka polskiego i upowszechnianiu dobrych praktyk komunikacyjnych:

4.2.1. 23 lutego 2021 r. dr Joanna Przyklenk, członkini Stowarzyszenia Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego „Via Linguae”, dwukrotnie wygłosiła wykład online dla uczniów I Liceum Ogólnokształcące im. Leona Kruczkowskiego w Tychach nt. *Kiedy bronisz swoich racji..., czyli retoryczne podstawy negocjacji.* Z okazji Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego ponad 300 uczniów klas pierwszych i drugich miało okazję zapoznać się z przykładowymi argumentami retorycznymi, strategiami negocjacyjnymi, zasadami skutecznej oraz etycznej komunikacji w negocjacjach. Pomysłodawczynią wykładu była członkini Stowarzyszenia,

a jednocześnie polonistka I LO im. Leona Kruczkowskiego, mgr Małgorzata Bartosik.

- 4.2.2. **11 marca 2021 r.** dr hab. Katarzyna Wyrwas, prof. UŚ spotkała się z maturzystami z Salezjańskiego Zespołu Szkół Publicznych im. św. Dominika Savio w Zabrze. Językoznawczyni wygłosiła wykład pt. *Rozwój znaczeniowy wyrazów*, w którym omówiła najważniejsze typy zmian znaczeniowych, jakie dokonywały się w słownictwie w ciągu wieków istnienia naszego języka.

4.3. Wspieraniu działań kulturalnojęzykowych oraz inicjatyw promujących polszczyznę i jej poprawność:

- 4.3.1. Stowarzyszenie „Via Linguae” włączyło się w obchody Tygodnia Języka Ojczystego zaplanowane w Technikum TEB Edukacja w Tychach. **17, 18, 19 i 22 lutego 2021 r.** we wspomnianej placówce przeprowadzono cykl zajęć pt. *Porozmawiajmy o języku. Czyli o poprawności oraz sprawności językowej – serio i z humorem*, opartych na autorskim pomysśle dr Ewy Ficek, a zrealizowanych w klasach trzecich i czwartych dzięki zaangażowaniu nauczycielki TEB Edukacja, mgr Soni Dragon. Zdalna formuła zajęć zakładających współpracę Stowarzyszenia/Instytutu Językoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego i kadry pedagogicznej szkoły umożliwiła dotarcie do większego niż zwykle grona młodzieży. Warto jeszcze podkreślić, że ćwiczenia poprawnościowe, stanowiące ważne uzupełnienie referowanych podczas lekcji treści teoretycznych, były również istotnym elementem powtórek przedmaturalnych.

- 4.3.2. Stowarzyszenie „Via Linguae” wsparło działania podejmowane w Szkole Podstawowej nr 42 im. Ziemi Bytomskiej związane z obchodami Tygodnia Języka Ojczystego. Od **22 do 26 lutego 2021 r.** w wymienionej placówce przeprowadzono cykl zajęć stacjonarnych i zajęć online (prelekcji, ćwiczeń, quizów itp.), odbywających się pod hasłem: *Walczy my z bykami! Czyli szkolne warsztaty poprawnej polszczyzny*. W realizację tej niecodziennej językowej corridy włączyło się grono nauczycieli szkoły, w tym mgr Dominik Koc – koordynator, a także współinicjator tego ciekawego przedsięwzięcia. Autorką materiałów dydaktycznych wykorzystywanych w klasach 7–8 była m.in. prezes Stowarzyszenia „Via Linguae”, dr Ewa Ficek.

- 4.3.3. **24 lutego 2021 r.** w Szkole Podstawowej im. Himalaistów Polskich nr 24 w Tychach zorganizowane zostały zajęcia pt. *O przygodach kropki i przecinka. Przyjazna interpunkcja na co dzień*, oparte na pomysśle dr Ewy Ficek. W ćwiczeniach oraz zgadywankach związanych z tym wydarzeniem wzięli udział uczniowie klasy IIIa, z uwagi na sytuację epidemiczną przeprowadziła je natomiast wychowawczynie klasy – mgr Alicja Biolik.

5. Strona internetowa Stowarzyszenia „Via Linguae”.

Stronę internetową Stowarzyszenia „Via Linguae” prowadzi członkini Zarządu – dr Wioletta Wilczek, wykonując związane z tym prace bezpłatnie. Na bieżąco zamieszczane były tu materiały (notki, fotografie itd.) odnoszące się do wydarzeń inicjowanych, realizowanych czy wspieranych przez nas w 2021 r. Podobne informacje publikowane były regularnie (przez dr hab. Katarzynę Wyrwas, prof. UŚ) na facebookowym fanpage’u Stowarzyszenia.

6. Działalność Zarządu Stowarzyszenia „Via Linguae”.

Praca Zarządu Stowarzyszenia w 2021 roku w znacznej mierze polegała na:

- 6.1. organizowaniu pracy Stowarzyszenia i przyjmowaniu określonych rozwiązań; Zarząd w okresie sprawozdawczym oficjalnie spotykał się 3 razy (w przestrzeni online), by obradować nad aktualnymi problemami bądź inicjatywami, w tym nad możliwościami i ograniczeniami związanymi z kontynuowaniem działalności w sytuacji epidemicznej (zob. protokoły zebrań i uchwały Zarządu Stowarzyszenia); odbywały się też liczne konsultacje nieformalne (np. telefoniczne);
- 6.2. prowadzeniu bieżącej dokumentacji Stowarzyszenia: rejestru członków, ewidencji środków trwałych i rejestru składek członkowskich za rok 2021 oraz dokumentacji finansowej;
- 6.3. dbaniu o pozyskiwanie nowych członków Stowarzyszenia „Via Linguae” i aktywizację dotychczasowych;
- 6.4. podejmowaniu działań na rzecz regularnego opłacania składek;
- 6.5. prowadzeniu korespondencji e-mailowej z ramienia Stowarzyszenia „Via Linguae”, w tym informowaniu o działaniach organizacji w 2021 r.

Sprawozdanie przygotowała: Ewa Ficck (prezes Stowarzyszenia „Via Linguae”)

Ewa Ficck
prezes Zarządu

podpis

Ewelina Tyc
wiceprezes Zarządu

podpis

Kinga Wąsińska
sekretarz

podpis

Barbara Mitrenga
skarbnik

podpis

Emilia Bańczyk
członkini Zarządu

podpis

Wioletta Wilczek
członkini Zarządu

podpis

Katarzyna Wyrwas
członkini Zarządu

podpis